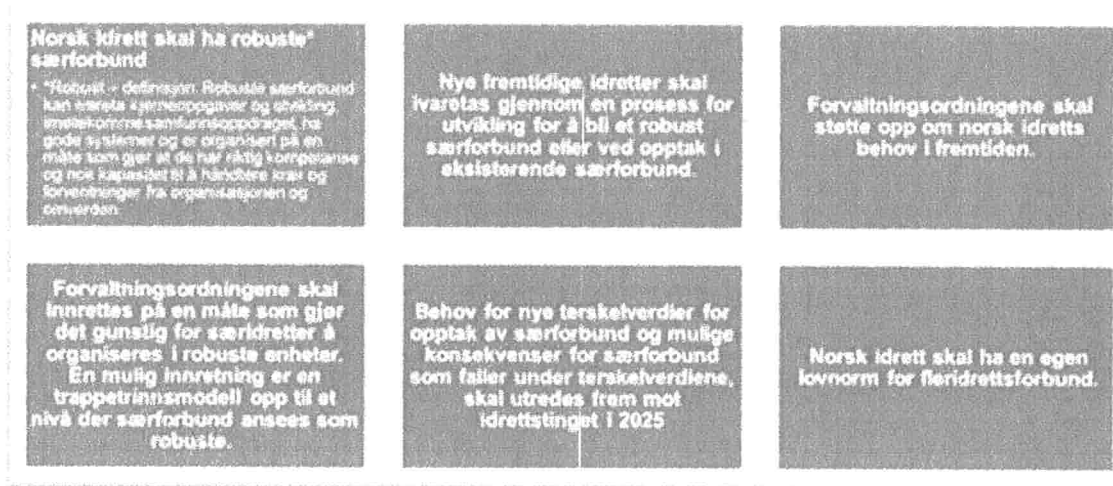

Høring 2 – Behov for nye terskelverdier for opptak av nye særforbund

Det vises til sak 15.1 Prinsipper for utarbeidelse av nye forvaltningsordninger, som ble behandlet på [Idrettstinget 2023](#). Det ble vedtatt følgende overordnede prinsipper som skal ligge til grunn for forvaltningsordningene til særforbund og videre arbeid for å oppnå ønsket fremtidsbilde knyttet til organisering og samarbeid blant særforbundene:

Denne høringen omhandler prinsipp 5 – behov for nye terskelverdier for opptak av særforbund og mulige konsekvenser for særforbund som faller under terskelverdiene. Behovet må sees i sammenheng med de øvrige overordnede prinsippene for å sikre en helhetlig forvaltningsordning og for at terskelverdiene bidrar til å stimulere til ønsket utvikling av norsk idrett.

Til å utrede behovet for nye terskelverdier, er det nedsatt en administrativ arbeidsgruppe som ledes av assisterende generalsekretær i NIF, Else-Marthe Sørli Lybekk, og som består av forvaltningsansvarlig Katrine O. Netland (NIF), Thomas Kejser-Lervik (GS amerikanske idretter), Mona Kristiansen (GS gym og turn), Claes Bendiksen (GS fekting) og Guro Røen (GS volleyball).

Arbeidsgruppen har følgende mandat:

- 1) *Arbeidsgruppen skal utrede om det er behov for nye terskelverdier for opptak av særforbund og mulige konsekvenser for særforbund som faller under terskelverdiene frem mot idrettstinget 2025.*
- 2) *Med bakgrunn i dette skal arbeidsgruppen gi idrettsstyret råd om veien videre som inneholder en vurdering av et eventuelt behov for nye terskelverdier og eventuelle forslag til disse, samt mulige konsekvenser for særforbund som faller under terskelverdiene. Det skal også inneholde et forslag til prosess for opptak av særforbund med idrett på det olympiske programmet.*
- 3) *Arbeidet skal skje gjennom en bred politisk og administrativ involvering av særforbundene.*

1) Bakgrunn for høringen:

Terskelen for å bli tatt opp som særforbund i dag er 1500 medlemmer, og har ligget på samme nivå over lang tid. Idrettstinget 2023 har vedtatt å vurdere om det er behov for nye terskelverdier for opptak av særforbund, slik det ble besluttet på Idrettstinget i 2023. Resultatene fra denne høringen skal danne utgangspunktet for det videre arbeidet.

I forlengelsen av dette er det også naturlig å vurdere om det å havne under terskelverdier, skal medføre konsekvenser for særforbund som allerede er tatt opp i NIF, men som ikke hadde tilfredsstilt kriteriene for opptak dersom de hadde søkt på nytt.

I dag er terskelverdiene for opptak av særforbund også grunnlaget for terskelverdiene for særidretter og grener, der særidretter og grener med over 1500 aktive medlemmer utløser særidretts- eller grentilskudd.

Slik det er organisert i dag, vil det for et særforbund som er tatt opp i NIF, ikke være noen terskler for hvor lave medlemstallene kan bli uten at særforbundet taper sitt medlemskap eller sine demokratiske rettigheter. Det er heller ingen nedre grenser for hvor få medlemmer et særforbund kan ha for at det ikke lengre vil motta midler fra forvaltningsordningene.

Særforbund med idrett på det olympiske program har rett til medlemskap i NIF som følge av regler NIF er bundet av gjennom IOCs Charter. Det vil derfor være naturlig å vurdere om opptak på dette grunnlaget skal kunne skje på annen måte enn i dag.

2) Formålet med denne høringen:

Dette er den andre høringen i prosessen frem mot Idrettstinget 2025. Den første høringen var på et overordnet nivå, for å danne et bilde av hva organisasjonen ønsker å oppnå med terskelverdier og hvorfor det eventuelt er et ønske og behov for å endre på disse. Svarene fra den første høringen har dannet grunnlaget for denne høringen, som er mer konkret når det gjelder terskelverdier for opptak av nye særforbund og mulige konsekvenser for særforbund som faller under disse terskelverdiene.

Det er lagt opp til bred involvering, både politisk og administrativt.

Det er planlagt avholdt et informasjonsmøte på teams om denne høringen **tirsdag 26. november kl 16.00-17.00**, med deltakelse fra både administrativt og politisk nivå fra særforbund. Egen innkalling vil bli sendt ut. Her vil vi gjennomgå høringen og det vil være mulig å kunne stille spørsmål.

3) Hva særforbund bes om å ta stilling til i denne høringen

Det vedtatte prinsippet presenterer en todelt problemstilling:

- 1) Terskelverdier for opptak av nye særforbund
- 2) Konsekvenser for særforbund som havner under terskelverdiene

Dette høringsnotatet har som mål å få innspill på forslagene som har blitt utarbeidet basert på svarene fra første høring. Særforbund inviteres til å komme med sine innspill om styrker og svakheter ved de ulike forslagene. Disse innspillene vil legge grunnlaget for å vurdere behovet å endre terskelverdiene og forslag til konsekvenser for særforbund som faller under disse.

Høringen har ikke som formål å presentere et endelig forslag som særforbund skal "stemme" over. Forslagene er ment som utgangspunkt for å vise modeller som ivaretar ulike hensyn og retninger. Det kan også være aktuelt å vurdere andre alternativer. Det bli viktig å utrede konsekvensene av de ulike alternativene, inkludert hvilke eventuelle lovmessige endringer de vil kreve.

Vi ønsker med dette å få innspill fra særforbund for å sikre en bred og representativ vurdering av forslagene.

Svarfrist for høringen er 15. desember

4) Videre prosess

På bakgrunn av svarene i denne høringsrunden, vil det utarbeides et forslag til idrettsstyret med råd om veien videre som inneholder

- En vurdering av et eventuelt behov for nye terskelverdier og eventuelle forslag til disse
- Mulige konsekvenser for særforbund som faller under terskelverdiene
- Forslag til prosess for opptak av særforbund med idrett på det olympiske programmet.

Dersom et forslag krever lovendringer eller endringer i opptakskriteriene, vil dette måtte behandles av idrettstinget.

Høring - behov for nye terskelverdier for særforbund og konsekvenser for særforbund som faller under terskelverdiene

Det er flere ting det ønskes tilbakemelding på i denne høringen:

- Terskelverdier for opptak av særforbund
- Konsekvenser for eksisterende særforbund som havner under tersklene
- Særforbund med idrett på det olympiske programmet
- Terskelverdier for grener og idretter
- Definisjon av gren og særiddrett
- Kriterier for opptak foreslås endret fra “medlemmer” til “aktive medlemmer”

Kriterier for opptak foreslås endret fra “medlemmer” til “aktive medlemmer”, for å sikre at det er sammenheng med terskelen for opptak og kriteriene i forvaltningsordningene.

Høringen besvares i eget skjema i Forms. Utdypende bakgrunnsinformasjon finnes i vedlegg 1. Spørsmålene som skal besvares i forms finnes i vedlegg 2.

1) Terskelverdier for opptak av særforbund

Basert på tilbakemeldingene er det utarbeidet fire forslag terskelverdier for opptak av særforbund:

- 1) Ingen terskelverdier
- 2) Lavere terskelverdi (500)
- 3) Uendret terskelverdi (1500)
- 4) Høyere terskelverdi (3000)

Tallene er ment som et utgangspunkt for å kunne skissere konsekvenser av endringer.

1.1 Modell 1: Ingen terskelverdier

En modell uten terskelverdi for antall medlemmer et nytt særforbund må ha for å kunne bli tatt opp vil innebære at det legges større vekt på andre kriterier enn antall medlemmer når idrettstinget vurderer opptak av nye særforbund.

Dersom en modell uten terskelverdi innføres, kan det for eksempel innføres en prøveordning for medlemskap i NIF. For eksempel gjennom et 2-årlig prøvemedlemskap som gir tilgang til enkelte medlemsfordeler i NIF. Dette kan være en

form for assosiert medlemskap som innebærer tilgang til systemer, ressurser, kurs og opplæring, enkelte støtteordninger osv. Det bør være klare og forutsigbare kriterier for hva som kreves av særforbundet for å bli tatt opp som medlem etter at prøveperioden er over.

1.2 Modell 2: Lavere terskelverdi - 500 medlemmer

I forrige høringsrunde ga flere særforbund innspill om at en lavere terskelverdi ville kunne bidra til økt inkludering og mangfold i idretten. En lavere terskelverdi kan også gi bedre muligheter for nye idretter til å vokse og utvikle seg.

Lav terskelverdi kan gjøre det krevende å sikre at et særforbund er robust.

Med en terskelverdi på 500 aktive medlemmer, er det kun Norges Ake-, Bob-, og Skeletonforbund som ikke hadde møtt kravet for opptak med dagens aktivitetstall.

1.3 Modell 3: Uendret terskelverdi - 1500 medlemmer

Flere særforbund mente i første høringsrunde at dagens terskelverdi på 1500 medlemmer er hensiktsmessig og balansert, og at nivået sikrer at nye særforbund har en viss størrelse og stabilitet før de blir tatt opp.

På den annen side kan det være enkelte mindre idretter som opplever det som utfordrende å nå denne terskelverdien og dermed aldri får mulighet til å bli tatt opp som særforbund i NIF.

Med uendrede terskelverdier, er det fire særforbund som ikke hadde møtt kravene om å bli tatt opp som et særforbund med dagens aktivitetstall:

- Norges Fekteforbund
- Norges Softball- og Baseballforbund
- Norges Castingforbund
- Norges Ake-, Bob, og Skeletonforbund

1.4 Modell 4: Høyere terskelverdi - 3000 medlemmer

Enkelte av særforbundene mente i første høringsrunde at en høyere terskelverdi kunne være fordelaktig. En terskelverdi på 3000 medlemmer kan bidra til å sikre at nye særforbund er mer robuste før de blir tatt opp som særforbund. Dette kan også bidra til å redusere antallet særforbund.

Samtidig kan det bli vanskeligere for nye og mindre idretter å bli tatt opp som særforbund, noe som innebærer at mangfoldet innen idretten kan reduseres.

Med en terskelverdi på 3000 aktive medlemmer, er det 11 særforbund som ikke hadde møtt kravet for å bli tatt opp som særforbund med dagens aktivitetstall:

- Norges Curlingforbund

- Norges Biljardforbund
- Norges Functional Fitnessforbund
- Norges Squashforbund
- Norges Bowlingforbund
- Norges Rugbyforbund
- Norges Vannski- og Wakeboardforbund
- Norges Fekteforbund
- Norges Softball- og Baseballforbund
- Norges Castingforbund
- Norges Ake-, Bob, og Skeletonforbund

2) Konsekvenser for særforbund som havner under terskelverdiene

I dag er det ingen nedre grenser for hvor mange aktive det kan være i et særforbund som er medlem av NIF. Det vil si at et særforbund i praksis kan ha ett aktivt medlem, og fortsatt beholde både demokratiske og økonomiske rettigheter på lik linje med andre særforbund.

Basert på høringssvarene, ønsker vi tilbakemelding på følgende alternative konsekvenser:

- 1) Tap av medlemskap i NIF
- 2) Ingen finansiering over post 2 (Grunnstøtte til særforbund) og post 3 (Barn, ungdom og bredde)
- 3) Støtte fra en utviklingspott i en gitt tidsperiode
- 4) Sammenslåing med andre særforbund
- 5) Eget fleridrettsforbund som samler idretter som havner under terskelverdiene
- 6) Ingen konsekvenser (videreføring av dagens ordning)

Det vil også være mulig å foreslå andre konsekvenser.

2.1 Tap av medlemskap i NIF

Dersom et særforbund havner under terskelverdiene, vil konsekvensen være tap av medlemskap i NIF. Det bør være tydelige og forutsigbare kriterier som ligger til grunn for dette. For eksempel følgende:

- Hvis et særforbund faller under den fastsatte terskelverdien i tre påfølgende år, vil de miste sin status som medlem av NIF

Med tap av medlemskap, faller også finansiering bort. Dette vil ramme ikke bare særforbund, men også idrettslag, som vil miste retten til støtte gjennom ordninger administrert av NIF.

Tidsperioden for hvor lenge et særforbund skal være under terskelverdiene før det mister medlemskapet, må vurderes nøye.

Det må gjøres unntak for særforbund som organiserer olympiske idretter, fordi disse vil ikke kunne miste sitt medlemskap i NIF, som også er olympisk komité.

2.2 Ingen finansiering over post 2 og post 3

Særforbundet beholder sitt medlemskap i NIF, men får ingen midler over post 2 og post 3. Idrettslag tilknyttet særforbundet vil fortsatt kunne få støtte gjennom ordninger administrert av NIF, men særforbundet vil ikke få midler for å kunne drifte særforbundet gjennom spillemidlene. Dette kan få store administrative konsekvenser for særforbund som mister støtten.

2.3 Støtte fra en utviklingspott i en gitt tidsperiode

For særforbund som faller under terskelverdiene, kan en midlertidig finansieringsordning som styrker forbundene økonomis, bidra til å snu utviklingen. Formålet med støtten kan være at særforbundet skal kunne utvikle seg til å bli mer robuste gjennom å øke medlemsrekrutteringen gjennom for eksempel markedsføringskampanjer, arrangementer og andre tiltak som kan tiltrekke nye medlemmer. Det må vurderes hvorvidt en slik ordning skal komme i tillegg til eller istedenfor den ordinære tildelingen.

Den midlertidige finansieringsordningen kan for eksempel ha følgende innretning:

- 1) Midlertidig støtte i opptil tre år, med mulighet for forlengelse ved behov.
- 2) Særforbund må legge frem en plan for hvordan de vil bruke midlene til rekruttering og hvordan de har til hensikt å nå den nye terskelverdien.

En slik midlertidig finansieringsordning vil påvirke fordelingen for andre særforbund fordi det vil måtte trekkes ut en større andel midler før fordeling, som vil gjøre at særforbund som er over terskelverdiene, vil kunne få redusert sin andel.

Det er heller ikke gitt at en utviklingspott vil bidra til å snu en negativ utvikling over en så kort periode. Det kan være mange grunner til at et særforbund sliter med rekruttering av nye aktive medlemmer.

2.4 Sammenslåing med andre særforbund

Særforbund er selvstendige autonome enheter, og det er derfor opp til særforbund om de ønsker å slå seg sammen med andre særforbund.

Sammenslåing av særforbund har både positive og negative konsekvenser. Det kan føre til økt styrke og robusthet, forutsigbarhet og bedre ressursutnyttelse, men gir også risiko for tap av identitet, redusert mangfold og intern konflikt. Enkelte internasjonale særforbund tillater ikke at det nasjonale særforbundet er organisert i særforbund som organiserer flere idretter.

Sammenslåing med andre særforbund kan være aktuelt dersom konsekvensene av å være under terskelverdiene er å miste medlemskap i NIF, at særforbundet mister finansiering under post 2 og 3 eller dersom støtte fra en utviklingspott ikke gir de nødvendige resultatene.

Dersom det er ønskelig med sammenslåing av særforbund, bør det ligge økonomiske insentiver til grunn. Slik forvaltningsordningene er innrettet i dag, vil det ikke være økonomiske insentiver for et større særforbund å ta inn et særforbund som er under terskelverdiene, fordi særforbund som er under terskelverdien ikke vil få med seg sin andel av basistilskuddet inn i en sammenslåing. Da vil det kun være aktivitetstallene som gir utslag, ettersom de ikke vil kvalifisere til særiddrettstilskudd.

Det bør derfor vurderes om det bør utarbeides en eventuell ordning med økonomiske insentiver til sammenslåing med andre særforbund.

2.5 Organisering av idretter i et fleridrettsforbund

Det kom også inn forslag om å etablere et fellesforbund som “tar imot” særforbund som havner under grensene. Samorganisering av mindre idretter kan gjøre særforbund mer robust, fordi en felles administrasjon kan håndtere en rekke oppgaver som er relativt like for de enkelte idrettene. Dette kan gi en effektivitetsgevinst. Et felles forbund gir mulighet til å ha mer spesialiserte roller, men kan også bidra til utfordringer med prioriteringer mellom de ulike idrettene.

Fordi særforbund er selvstendige, autonome enheter, kan være organisatorisk krevende å opprette et forbund som plikter å ta inn idretter som havner under terskelverdiene. Det kan være behov for lovendringer for å eventuelt regulere dette.

Enkelte internasjonale særforbund tillater ikke at det nasjonale særforbundet er organisert i særforbund som organiserer flere idretter.

2.6 Ingen konsekvenser for særforbund under terskelverdiene

Dersom dagens ordning videreføres, vil det ikke ha noen praktiske konsekvenser for særforbund å havne under terskelverdiene, annet enn den forholdsmessige avkortningen av basistilskuddet på post 2. Særforbund beholder alle demokratiske rettigheter og den økonomiske støtten over post 2 og post 3.

3) Særforbund med idrett på det olympiske programmet

Særforbund som organiserer idrett som er på det olympiske programmet, har rett på medlemskap i NIF, ettersom NIF også er olympisk komite. Det er heller ikke mulig å frata særforbund som har en olympisk idrett medlemskap i NIF. Hvilke idretter som er på det olympiske programmet, endres over tid. Det vil si at et særforbund som ikke i dag er på programmet kan få idretter på programmet og særforbund med idretter på programmet i dag, kan oppleve at idrettene faller ut av programmet.

Dersom det utarbeides kriterier for når et særforbund kan miste medlemskapet i NIF, vil må det gjøres unntak for særforbund som organiserer olympiske idretter.

Det er mulig at særforbund med idrett på det olympiske programmet, som havner under terskelverdiene, ikke får finansiering over post 2 og 3.

Særforbund med idrett på det olympiske programmet, har krav på medlemskap i NIF. I dag er det idrettstinget som har mandat til å godkjenne nye særforbund, men det kan vurderes å gi idrettsstyret en fullmakt til å kunne behandle eventuelle søknader om opptak for særforbund med idrett på det olympiske programmet, ettersom disse uansett har krav på å bli tatt opp i NIF. Dette vil kreve en fullmakt fra idrettstinget.

4) Terskelverdier for grener og særidretter

Nivået på terskelverdiene for grener og særidretter er i dag de samme som nivået på terskelverdien for opptak av særforbund. En viktig forskjell er at terskelverdiene for grener og særidretter baserer seg på aktivitetstall, mens terskelverdiene for opptak av særforbund er basert på medlemstall (Medlemmer og aktive - hva er forskjellen?)

Det er praktiske årsaker til at disse terskelverdiene er satt like som terskelverdiene for opptak av særforbund. Bakgrunnen for det tidligere internasjonale grentilskuddet var at fleridrettsforbund skulle bli behandlet som om de var flere separate særforbund i tilskuddsordningen. Dersom et forbund organiserte flere idretter som hver for seg kvalifiserte til å være et eget særforbund, skulle de fått et grunntilskudd tilsvarende om de hadde vært organisert som to særforbund.

Særforbund som organiserer flere grener under samme internasjonale forbund har ikke samme mulighet til å kunne organisere seg som flere særforbund, og får dermed et grentilskudd. Også her er terskelverdien den samme som for opptak av særforbund.

I første høringsrunde kom flere særforbund med innspill om at terskelverdien for opptak av grener burde senkes, fordi det var krevende å bruke ressurser på å utvikle grenen. Andre mente at terskelverdien bør være høyere, for at ikke større særforbund skal kunne opprette mange nye grener. Det var også særforbund som mente at dagens

verdier var fornuftige. Det ble også stilt spørsmål til om det burde være en egen terskelverdi for utviklingsidretter.

Dersom terskelverdien for opptak av særforbund endres, er det derfor naturlig at også terskelverdien for særiddrettsstøtte og greisstøtte endres slik forvaltningsordningen på post 2 er utformet i dag. Dersom terskelverdiene for opptak av nye særforbund og terskelverdiene for grener og særforbund blir ulike, bør man også se på nytt på forvaltningsordningen på post 2.

5) Definisjon av grener og særiddretter

I høringen var det flere særforbund som etterlyste en tydeligere definisjon på gren og særiddrett. Det ønsker vi også innspill på i denne høringen. Det vises til definisjonene i vedlegget.

Vedlegg 1 – Bakgrunnsinformasjon til høringen om terskelverdier

I dette vedlegget beskrives følgende:

1) Dagens kriterier og definisjoner

2) Funn fra første høring

1) Beskrivelse av dagens kriterier og definisjoner

1.1 Gjeldende kriterier for opptak av nye særforbund

I NIFs lov §6-3, 1. ledd fremgår det at opptak av særforbund skjer på Idrettstinget, jf. § 3-4 (1) p, etter kriterier fastsatt av Idrettstinget. Etter en lovendring i 2021 gjelder kriteriene Idrettstinget har vedtatt inntil tinget eventuelt vedtar å endre kriteriene.

Følgende kriterier ble vedtatt av idrettstinget i 2021:

- 1) For å kunne tas opp som særforbund i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF), må følgende vilkår være oppfylt:
 - a. Søkers aktivitet oppfyller NIFs krav til idrett, jf. NIFs lov § 1-2.
 - b. Søkers organisasjon og virksomhet er bygget på verdier og regler som er forenlige med NIFs regelverk.
 - c. Søker dokumenterer at aktiviteten(e) ha vært utøvd i Norge i minst tre år, og at søker har minst 1500 medlemmer i sin organisasjon.
 - d. Søkers aktivitet skiller seg klart fra idrett som organiseres av et eksisterende særforbund.
 - e. Søker er den organisasjonen i Norge som i all hovedsak organiserer den aktuelle idretten.
- 2) Ved vurderingen skal det i tillegg legges vekt på om søker er tilsluttet det internasjonale særforbundet som organiserer konkurranser i idretten, og om opptaket sikrer en god utnyttelse av idrettens ressurser.

1.2 Forslag til endring i ordlyd for kriterier for opptak av særforbund

Ordlyden i kriteriene for opptak av særforbund endres fra medlemmer til aktive medlemmer. Dette vil gjøre det tydeligere at det er et fokus på aktivitet, og vil samsvare med det som er grunnlaget for tilskudd for særforbund på når de først har blitt tatt opp i NIF. Dette vil ikke ha noen praktiske konsekvenser for nye idretter som søker opptak, annet enn at de vil måtte bekrefte at medlemmene er aktive.

1.3 Økonomiske konsekvenser av terskelverdier

Det er kun post 2 - "Grunnstøtte til særforbund" som påvirkes av terskelverdiene i dagens ordning.

Dersom en ny idrett har over 1500 aktive medlemmer og blir tatt opp som eget særforbund i dagens ordning, vil særforbundet få et særforbundstilskudd (1,5 mill i 2024).

Dersom en ny særidrett har over 1500 aktive medlemmer og blir tatt opp i et eksisterende særforbund, vil dette utløse et særidrettstilskudd (1,8 mill i 2024).

Dersom terskelverdiene er lave, vil en større andel av post 2 fordeles til basistilskudd (særforbundstilskudd, grentilskudd, særidrettstilskudd) og en mindre andel fordeles basert på aktivitetstall. Dette vil medføre at særforbund med mange aktive vil kunne få en mindre andel av post 2 og særforbund med mange grener og særidretter vil kunne få en større andel av post 2.

Dersom terskelverdiene er høye, vil en mindre andel av post 2 fordeles til basistilskudd og en større andel fordeles basert på aktivitet. Dette vil føre til at særforbund med mange aktive vil få en større andel og særforbund med mindre grener og særidretter vil få en mindre andel.

Dersom et stort særforbund tar opp en mindre idrett, vil den solidariske modellen gjøre at særforbundet får mindre per nye aktive enn dersom et lite særforbund tar opp en liten idrett.

Dersom konsekvensene av å havne under terskelverdiene over tid er at man mister økonomisk støtte, vil også post 3 "Barn, ungdom og bredde" kunne påvirkes av dette. Dersom enkelte særforbund mister sin støtte, vil det bli noe mer til fordeling på de andre særforbundene.

1.4 Definisjon av gren og særidrett

Hovedforskjellen på en gren og en særidrett, er at en særidrett er godkjent som en idrett i et annet internasjonalt særforbund enn sitt norske særforbunds hovedgren, mens en gren er godkjent som en gren i det internasjonale særforbundet som det norske særforbundet er medlem av.

Dersom et særforbund organiserer flere idretter i flere internasjonale særforbund, vil man få ett særidrettstilskudd for den første idretten, og så et grentilskudd for den påfølgende grenen, som organiseres av det samme internasjonale særforbundet.

Før fordelingen for 2025 vil det sendes ut en egen bestilling til alle særforbund, der dere bes bekrefte hvilke grener/særidretter som oppfyller disse kravene. Denne vil sendes separat til alle generalsekretærer.

Basistildelingen skal sikre et økonomisk grunnlag for organisasjons- og administrasjonsarbeid. Særforbund som ikke oppfyller minstekravet, får i dag en forholdsmessig avkortning.

Det er tre begreper som går igjen i forvaltningsordningene på post 2 under basistildeling:

1) **Særforbundstilskudd**

Særforbundstilskuddet tildeles likt til alle de særforbundene som oppfyller minstekravene for å være særforbund, som er

- 20 idrettslag/særidrettsgrupper
- 1500 individuelle aktive medlemmer
- Norsk representant for et godkjent internasjonalt særforbund
- Tatt opp som eget særforbund på et Idrettsting

Særforbundstilskuddet skal sikre særforbundene et forutsigbart økonomisk fundament for sin drift gjennom et grunntilskudd. Tilskuddet over post 2 er tydelig definert som grunnstøtte, det gir stor grad av frihet for mottakerorganisasjonene.

Særforbund som faller under de formelle kravene til å være et særforbund får en avkortning av grunntilskuddet. Avkortningen baseres på antall aktive medlemmer og antall særidrettsgrupper siste år. Avkortningen er innrettet på en måte som gjør at særforbund fortsatt får god uttelling, selv med få aktive. Dette for å sikre at særforbund er robuste.

2) **Grentilskudd til særforbund**

Grentilskudd tildeles særforbund som organiserer mer enn en idrettsgren, og hvor tilleggsgrenene(e) hver for seg tilfredsstiller størrelseskravene som gjelder for å kunne søke om opptak som særforbund (se pkt. a). I tillegg er det krav om at

- Grenen er godkjent som gren i det internasjonale særforbundet og formelt tatt opp som godkjent idrettsgren i NIF av Idrettsstyret (iht. NIFs lov), og,
- Det er en reell, selvstendig og etablert konkurransegren, dvs. at grenen i hovedsak ikke er en trenings- eller mosjonsvariant innenfor særidretten,
- Majoriteten av de aktive utøverne i den aktuelle grenen må ha denne grenen som sin primære idrett,
- Det arrangeres norske mesterskap separat for konkurransegrenen,
- Det er tilrettelagt separat landslagsvirksomhet med internasjonale representasjonsoppgaver for konkurransegrenen.

3) **Særidrettstilskudd til særforbund**

Særidrettstilskudd tildeles særforbund som organiserer mer enn én idrettsgren, og hvor én eller flere tilleggsgrener hver for seg tilfredsstiller størrelseskravene som gjelder for å kunne søke om opptak som særforbund (se pkt. 1). I tillegg er det krav om at

- Idrettsgrenen er godkjent som særidrett i et annet internasjonalt særforbund enn sitt norske særforbunds hovedgren(er).
- Det internasjonale særforbundet må være godkjent av overordnede internasjonale paraplyorganisasjoner (for eksempel IOC eller GAIF).
- Det er reell og selvstendig konkurransegren.

- Det arrangeres norske mesterskap separat for konkurransegrenen.
- Det er tilrettelagt separat landslagsvirksomhet med internasjonale representasjonsoppgaver.

2) Funn fra første høring

21 særforbund svarte på den første høringen. Høringssvarene spriker i ulike retninger. Teksten under presenterer trendene i innspillene som kom inn, uten at disse er vektet eller talt opp.

2.1 Hvorfor skal norsk idrett ha terskelverdier for opptak av særforbund?

Høringssvarene fra første runde pekte på flere grunner til at det er behov for terskelverdier i norsk idrett:

Terskelverdier bidrar til større, mer robuste og effektive særforbund som kan håndtere kjerneoppgaver og oppfylle samfunnsansvaret. Terskler bidrar til å sikre en viss størrelse på særforbundet og et minimumskrav for å inngå i idrettsfamilien. Det bidrar også til å sikre at særforbundet har tilstrekkelig økonomiske ressurser for å tilby kvalitetstjenester til sine medlemmer. Det kan også bidra til å sikre at det ikke blir veldig mange særforbund. Robuste særforbund skal ikke bare ha mulighet til å forvalte organisasjonen, men også utvikle den. Terskelverdiene kan bidra til å sikre at særforbundet greier å oppfylle de krav/forventinger som ligger i et særforbund, og er med på å sikre robuste særforbund. Videre ble det påpekt at terskelverdier bidrar til å sikre en rettferdig fordeling av felleskapets midler, og et minste felles multiplum av tjenester. Det kan bidra til flere og mer robuste særforbund, økt profesjonalisering og kan stimulere til samarbeid mellom særforbund og idretter.

Tydelige terskelverdier kan gjøre oss bedre i stand til å håndtere fremtidige henvendelser fra nye idretter ved å sørge for at alle vurderes på en rettferdig og forutsigbar måte, men at det må ikke være eneste kriterium for medlemskap.

Flere særforbund mente at dersom aktiviteten oppfyller NIFs krav til idrett og ellers oppfyller krav i NIFs lov §6-3, så bør terskelverdien nedjusteres eller fjernes. Terskelverdier kan gjøre at man mister mangfoldig idrettsglede. NIFs langtidsplan og visjon om «Idrettsglede for alle» kan utfordres av høye terskelverdier hvis de begrenser utviklingen av mindre idretter. Terskelverdiene må reflektere den brede variasjonen av idretter som finnes i Norge, inkludert de som er små, men som er viktige for det nasjonale idrettsmangfoldet.

2.2 Hva skal norsk idrett oppnå ved å ha terskelverdier?

Svarene peker på at man kan få synergieffekter av å ha større enheter. Terskelverdiene har også en funksjon ved å regulere tildeling av økonomiske midler, og er et verktøy for å sikre at organisatoriske enheter opprettholder et minste felles multiplum av tjenester for sine medlemmer. Idretten vil! Har en visjon om “idrettsglede for alle” og virksomhetsideen “mangfoldig idrett for alle”. Høye terskelverdier kan føre til at enkelte idretter etterhvert forsvinner. Terskelverdiene er med på å fremme robuste særforbund og større og mer bærekraftige enheter. Det kan også føre til mer samarbeid mellom små idretter slik at de kan få effekt av samorganisering. Krav til terskelverdier for opptak og opprettholdelse av særforbund, idretter og grener vil fungere som insentiver for vekst, økt aktivitet og utvikling.

2.3 Opplevelse av dagens terskelverdier

Flere særforbund opplever terskelverdiene som rimelige og hensiktsmessige for å sikre at idrettene er godt etablerte. Noen særforbund uttrykker bekymring for at terskelverdiene kan virke begrensende for mindre idretter. Noen særforbund mener at terskelverdiene bør økes for å fremme mer robuste og ressurssterke enheter. Dagens terskelverdier kan hindre utvikling og vekst for idretter som opplever midlertidige nedgangstider, spesielt de som ble påvirket av pandemien. En del forbund mener at terskelverdiene gir få insentiver for å inkludere nye og mindre idretter, noe som kan hemme mangfold og utvikling i norsk idrett.

Enkelte mente at man også burde se på de andre kriteriene for opptak av særforbund, ikke bare antall medlemmer.

2.4 Dagens terskelverdier for grener og særidretter

Noen særforbund mente at det bør være en lavere terskel for opptak av nye grener, fordi det ellers blir krevende å ha ressurser til å utvikle grenen. Andre særforbund mente at det bør være høyere terskel for at ikke større særforbund kan opprette mange nye grener, mens enkelte særforbund mente at dagens verdier var fornuftige. Noen særforbund ønsket å se dette i sammenheng med definisjonene på gren og særidrett. Det ble også foreslått at utviklingsidretter skulle ha en egen terskel.

Konsekvenser for særforbund som havner under terskelverdiene

Mulige konsekvenser som ble foreslått var blant annet:

- Reduksjon av tilskudd
- Støtteordninger - hjelp til arbeidet med rekruttering og holde på medlemmer
- Sammenslåing
- Konsekvenser for medlemskap i NIF

- Tidsfrist på noen år for å komme over terskel igjen – ellers innplasseres eller avvikles
- Samle idretter som faller under i et felles forbund

2.5 Hvordan kan norsk idrett best mulig støtte opp om særforbund med få aktive?

Forslagene til hvordan norsk idrett best kan støtte opp under særforbund med få aktive inkluderte å innlemme mindre idretter i større enheter, aktiv rådgivning fra NIF, øke synligheten for mindre idretter gjennom for eksempel NM-veka eller sommerskoler i regi av kretser, anleggsutvikling og flerbruksanlegg. Insentiver til eksisterende særforbund til å ta opp nye idretter og søknadsbaserte midler til utviklings- og rekrutteringsprosjekter ble også nevnt. Det ble også poengtert at det er det enkelte særforbunds ansvar å sørge for vekst eller samarbeid og at sterk støtte til små forbund vil gå på bekostning av større forbund med flere medlemmer.

2.6 Hvordan kan norsk idrett støtte opp om idretter i vekst som ikke er tatt opp som særforbund?

Forslagene fra høringsrunden var at NIF kunne yte bistand og informere om søkemuligheter dersom idrettene spør, og at det var mulighet for dialog og forventningsavklaring, og at man kunne tilby kurs og opplæring i hvordan idretten fungerer, slik at de var klare når de eventuelt ble tatt opp. Enkelte mente at det ikke var norsk idretts ansvar, med mindre de ønsker å bli tatt opp i NIF. Det ble også foreslått at det var mulig med midlertidige medlemsskap eller en prøveperiode før endelig opptak. Tilbud om å bli innlemmet i eksisterende særforbund. Enkelte mente at man burde fokusere ressursene på de som allerede er medlemmer, men at man kan dele erfaring og kunnskap til nye idretter.

2.7 Andre innspill

- Det virker urimelig at kretser skal være involvert i en beslutningsprosess rundt terskelverdier, da dette kun er et særforbundsanliggende.
- Viktig å finne en balanse mellom robusthet og mangfold i norsk idrett.
- Viktig med gode overgangsordninger
- Det er viktig å tørre å ta noen valg og prioriteringer
- Viktig å avklare om terskelverdiene er basert på antall medlemmer eller aktive medlemmer
- Ønske om at definisjonen av gren og særidrett løftes som en del av dette arbeidet
- Viktig med god informasjons-, involverings- og høringsprosess